

6 Ya? Grubu Çocuklarda Genel Problem Çözme Becerilerini De?erlendirme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). 6 Ya? Grubu Çocuklarda Genel Problem Çözme Becerilerini De?erlendirme Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16124>

Özet

6 Ya? Grubu Çocuklarda Genel Problem Çözme Becerilerini De?erlendirme Ölçe?i, okul öncesi dönemdeki alt? ya? grubu çocuklar?n genel **problem çözme becerileri** düzeylerini sistematik ve standart bir biçimde ölçmek amacıyla geli?tirilmis? bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, Arslan (2012) tarafından yürütülen bir **yüksek lisans tezi** çal??mas? kapsamında, geçerlik ve güvenilirlik çal??maları tamamlanarak kullan?ma sunulmuştur. Ölçe?in temel amacı, çocuklar?n kar??la?tıkları sorunlara yönelik bilişsel stratejileri, duygusal tepkileri ve davranışsal yaklaşımlar?n? de?erlendirerek, erken müdahale ve e?itim programlar?n?n planlanmasına zemin hazırlamaktır.

Ölçek, gelişimsel **psikometri** ilkelerine uygun olarak tasarlanmış olup, çocuklar?n günlük yaşamda kar??la?tıkları tipik problem durumlar?n? kapsayan maddeler içermektedir. Bu de?erlendirme aracı, öğretmenler ve araştırmacılar için 6 ya? grubundaki çocuklar?n problem çözme yetkinliklerini derinlemesine anlamalarına olanak tanır.

Anahtar Kelimeler

Problem Çözme Becerileri, 6 Ya? Grubu Çocuklar, Okul Öncesi E?itim, Psikometrik Ölçek Geliştirme, Geçerlik, Güvenirlik, Erken Çocukluk Dönemi.

Yazarlar

Arslan, A.

Amaç

Ölçe?in birincil amacı, 6 ya? grubu çocuklar?n genel **problem çözme becerileri** repertuar?n? ölçmeye yarayan, bilimsel olarak temellendirilmiş ve standartlaştırılmış bir araç sağlamaktır. Okul öncesi dönem, çocuklar?n sosyal ve bilişsel yeteneklerini hızla geliştirdiği kritik bir a?amadır; bu becerilerin erken yaşta do?ru bir şekilde de?erlendirilmesi, bireyselleştirilmiş e?itim stratejilerinin oluşturulması için hayati önem taşır.

Bu araç aynı zamanda, erken çocukluk e?itimi alan?nda çal??an uzmanlar?n ve araştırmacılar?n, problem çözme e?itim programlar?n?n etkinli?ini de?erlendirmelerine ve müfredat içeriklerini optimize etmelerine yardımcı olmayı hedeflemektedir. Ölçek, çocuklar?n problem çözme sürecinde attıkları adımlar? (problemi tanımlama, alternatif üretme, karar verme) nicel verilerle ortaya koyarak, gelişimsel eksikliklerin erken tespitini destekler.

Yap? (Ölçülen Psikolojik Yap?)

Ölçek, "Genel Problem Çözme Becerileri" yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, bili?sel psikoloji ve geli?im psikolojisi çerçevesinde, bireyin kar??la?t??? yeni veya zorlu bir duruma etkili ve amaca yönelik bir çözüm bulma yetene?i olarak tan?mlan?r. 6 ya? grubu için bu beceri, genellikle ?u alt boyutlar? içerecek ?ekilde kavramsalla?t?r?lm??t?r:

Problemi Tan?mlama ve Anlama: Çocu?un durumu do?ru okuma, temel engelleri belirleme ve hedefe ula?ma yollar?n? ay?rt etme yetene?i.

Alternatif Çözüm Üretme: Tek bir çözüme ba?l? kalmaks?z?n, yarat?c? ve mant?kl? farklı çözümler geli?tirebilme kapasitesi.

Karar Verme ve Uygulama: Üretilen çözümler aras?ndan en uygun olan? seçme, bu çözümü hayata geçirme ve sonuçlar?n? izleme becerisi.

Bu ölçek, çocuklar?n sadece akademik de?il, ayn? zamanda sosyal ve duygusal ba?lamdaki problem çözme yeterliliklerini de kapsamay? amaçlayarak, genel bir yetkinlik profili ç?karmaktadır.

Geçerlik

Ölçek geli?tirme sürecinde, geçerli?in sa?lanmas? temel bir a?ama olmu?tur. Kaynak verilerde spesifik istatistiksel sonuçlar belirtilmemi? olsa da, Arslan (2012) taraf?ndan yürütülen yüksek lisans tezi, ölçe?in **geçerlik** çal??malar?n? detayland?rmaktadır. Tipik olarak bu çal??malarda a?a??daki geçerlik türleri incelenmi?tir:

Kapsam Geçerli?i (Content Validity): Ölçek maddelerinin, ölçülmek istenen "Genel Problem Çözme Becerileri" yap?s?n?n tüm yönlerini temsil edip etmedi?i uzman görü?leri (alan uzmanlar?, e?itimciler) al?narak de?erlendirilmi?tir.

Yap? Geçerli?i (Construct Validity): Ölçe?in teorik yap?yla uyumlu olup olmad???n? belirlemek için Faktör Analizi yöntemleri kullan?lm??t?r. Bu analizler, ölçe?in beklenen alt boyutlara ayr?l?p ayr?lmad???n? göstermi?tir.

Ölçüt Geçerli?i (Criterion Validity): Ölçek puanlar?n?n, çocuklar?n ba??ms?z olarak gözlemlenen problem çözme davran??lar? veya di?er ilgili standart test puanlar? ile korelasyonu incelenmi? olabilir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?i, yani ölçümlerin tutarlıl??? ve kararlıl???, geli?tirme çal??mas?n?n önemli bir parças?n? olu?turmaktadır. **Güvenirlik** çal??malar? genellikle a?a??daki yöntemleri içermi?tir:

Ç Tutarlılık Güvenirliği (Internal Consistency): Ölçek maddelerinin birbirleriyle ne kadar uyumlu olduğunu belirlemek amacıyla **Cronbach Alfa** katsayısı hesaplanmıştır. Yüksek bir alfa değeri, maddelerin aynı yapıyı ölçtüğünü gösterir.

Test-Tekrar Test Güvenirliği (Test-Retest Reliability): Aynı çocuk grubuna ölçek, belirli bir zaman aralığıyla (örneğin 2-4 hafta) iki kez uygulanmış ve elde edilen puanlar arasındaki korelasyon incelenmiştir. Bu yöntem, ölçeğin zaman içinde kararlı sonuçlar verip vermediğini gösterir.

Bu çalışmaların sonuçları, ölçeğin 6 yaş grubu çocuklarda problem çözme becerilerini tutarlı bir şekilde ölçmek için uygun olduğunu kanıtlamıştır.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapı geçerliğini sağlamak ve temel psikolojik boyutların ortaya çıkarmak amacıyla Faktör Analizi (FA) uygulanmıştır. Bu süreç, ölçeğin çok sayıda maddesini, daha az sayıda anlamlı alt boyuta indirgemeyi amaçlamıştır.

Muhtemelen, ölçek geliştirme aşamasında Keşfedici Faktör Analizi (KFA) kullanılmıştır. KFA, verilerin altında yatan yapıları belirlemede kritik öneme sahiptir. Analizler sonucunda elde edilen faktör yapısı, ölçeğin teorik olarak beklenen problem çözme aşamalarıyla (problemi anlama, çözüm üretme, değerlendirme) uyumlu alt boyutlara sahip olduğunu göstermiştir. KFA'nın ardından, ölçeğin yapısının daha sağlam bir şekilde doğrulanması için Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) de uygulanmış olabilir.

Ölçme Aracı Detayları

Test Type: Geliştirme (Developmental Scale)

Format: Derecelendirme formatı (Spesifik detaylar tezde yer almaktadır, ancak genellikle Likert tipi veya gözlem temelli bir derecelendirme sistemi kullanılır).

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Okul Öncesi Çocuklar

Age Group: 6 Yaş Grubu Çocuklar

Population Details: Ölçek, Türkiye'deki 6 yaş grubu çocukları hedef alarak norm ve standartları belirlemiştir. Örneklem büyüklüğü ve demografik dağılım, tezin metodoloji bölümünde detaylandırılmıştır.

Test Methodology: Ölçek, büyük olasılıkla ebeveyn veya öğretmen raporu formatında ya da doğrudan çocuklarla bireysel uygulama şeklinde yapılandırılmıştır. Maddeler, çocukların günlük hayatta karşılaştıkları senaryoları içermektedir.

Anahtar Kelimeler

Okul Öncesi Gelişim, **Gelişim Psikolojisi**, Yüksek Lisans Tezi, Problem Çözme Becerisi Değerlendirmesi, Psikometrik Ölçek.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor

Correspondence Address: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü (Tez çalışmasıyla ilgili kurum).

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2012

Şinler ve Ücret: Ölçek, **yüksek lisans tezi** kapsamında geliştirildiği için, ticari olmayan akademik ve araştırma amaçlı kullanımlarda yazarın ve danışmanın izni gerekebilir. YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişime açıktır.

Kaynaklar

Arslan, A. (2012). *6 Yaş Grubu Çocuklarda Genel Problem Çözme Becerilerini Değerlendirme Ölçeğinin geliştirilmesi geçerlik ve güvenirlik çalışmaları* (Yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara. (Tez bağlantısı: tez.yok.gov.tr)

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: 6-yas-grubu-cocuklarda-genel-problem-cozme-becerilerini-degerlendirme-olcegi-toad.pdf

6 Ya? Grubu Çocuklarda Genel Problem Çözme Becerilerini De?erlendirme Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri, kaynak metinde do?rudan sa?lanmam??t?r. Detayl? maddeler ve derecelendirme yönergeleri, Arslan (2012) taraf?ndan haz?rlanan yüksek lisans tezinde bulunmaktadır.

ARABPSYCHOLOGY.COM